

A Kongresszus határozatainak megvalósításáért:

Végezzük az új szervezeti szabályzat alapján alapszervezetünk munkáját

Pártunk III. kongresszusa új szervezeti szabályzatot fogadott el. Pártunk új alkotmánya nagyobb követelményeket támaszt tagjaival szemben. A kongresszus azonban azt is tekintette vette, hogy pártunkban még nem mindent párttag vált teljesen kommunisztává. A kongresszus megállapította: a kommunizmus nevelése terén még óriási feladataink vannak. Mindezt alapszervezetünkre is érvényes. E feladat megoldása érdekében: a) vezető funkcionáriusainknak foglalkozniuk kell munkatársainkkal, b) pártcsoportvezetőink beszámolóikban személy szerint értékeljék pártcsoportjuk minden egyes tagjának havi munkáját. Pártcsoport-ülésüket sokkal jobban fel kell használnunk a tagság nevelésére.

A szervezeti szabályzat az a kiegészítése, mely szerint a jövőben jobban kell a párttagot védeni a pártból való kizárást ellen — ez a leg súlyosabb büntetés a párttag számára — a tagok jogainak védelmét szolgálja. A szervezeti szabályzat új büntetést vezet be: szigorú megrovás végős figyelmeztetéssel. A pártkötelelességet elmulasztó tagot pártbüntetésként tagjelöltté lehet visszaminősíteni. A visszaminősítés nem a kizárást megelőző büntetési fokozat. Alapszervezetünk helyesen határozott, amikor május havi taggyűlésén igen megfontolta az egyik elvtárs kizárását.

Az új szervezeti szabályzat a párt egysége feletti örködést az első helyre teszi a köteleességek felsorolásánál. A fegyelem minden kommunista tisztségétől függetlenül kötelező. Tagságunknak élesen fel kell vetnie, ha olyan jelenségeket lát, melyek alapszervezetünk egységének megbontásához vezethetnek. Nem helyes elvárni, hogy egyes elvtársak hónapokon keresztül nem látogatják taggyűléseinket, nem is szólva pártmunkájukról.

A szervezeti szabályzat, hasonlóan az SZKP szervezeti szabályzatához, előírja: a párt határozatainak megvalósításáért küzdeniük, harcolniuk kell tagjainak. Nálunk ez eddig alig volt meg. Sok határozatról az a vélemény, hogy felesleges, az élettől elszakadt. Még a vezetőség sem tudja számontartani határozatainak számát, nem hogy a tagság. S hol vagyunk még a határozatok számontartásától azoknak a megvalósításig. Határozatainkat elsősorban magunknak kell tiszteletben tartanunk. Ennek előfeltétele: mielőtt elfogadjunk a határozatot, jobban nézzük meg annak helyességét. Kevesebb, jobban megfontolt határozatot kell hoznunk. Ennek előfeltétele: csökkenti kell a gyűlések számát, mert ezek szülik a határozatok tömkelegét. Az operatív vezetés megvalósítása érdekében igen örülnénk, ha a felsőbb pártszervek jóváhagynák azt a javaslatunkat, hogy a jövőben kéthetenként tartunk vezetői üléseket.

Alapszervezetünkben az elmúlt hónapokban nem egyszer könnyelműen kezeltük a felsőbb határozatokat. Volt olyan vélemény, hogy a pártdemokrácia kiterjesztésével csökken a felsőbb szervek jelentősége. A határozatok könnyelmű kezeléséhez hozzájárult az is, hogy az EPB némely határozata nem volt életrevaló. A kongresszus megállapította: ez a magatartás tűrhetetlen, veszélyes. A párt! Gondoskodni kell arról, hogy a vezetőszervek utasításait gyorsan, pontosan végrehajtsák a párt szervezetek, tagjai.

A kongresszus megállapította: a pártszervek munkatílusa sok tekintetben rossz. Pártszerveink irányító, politikai tevékenység helyett saját belső ügyeik felé fordulnak. A befeléfordulás akadályozza a tömegszervezetekkel való foglalkozást is. »Pedig pártunknak a jövőben nagyobb gondot kell fordítania a tömegszervezetek erősítésére és tekintélyének növelésére, melyek jelentősége éppen az új sza-

kasz feladataival kapcsolatban fokozódott. (A KV beszámolója.) A túlgyakori ülések nem segítik az operatív vezetést, ez a kollektív vezetés helytelen értelmezése.

Számunkra nem világos a kari állami és pártvezetés viszonya, illetve elhatároltsága. Csak a legutóbbi vezetőségi ülésünkön sikerült megszabnunk a szakszervezeti munka irányvonalát és tartalmát karunkon. DISZ-munkánkban a régi módszerek többnyire elavultak. Új módszereket még nem sikerült meghonosítanunk.

A pártdemokráciát a bíráló, az alulról jövő bíráló megvalósításán kell mindenekelőtt lemérni. Ennek egyik leglényegesebb feltétele a pártszervi vita.

A párt erejének, fegyelmének, harckészségének az az alapja, hogy a párttagok önként, öntudatosan, a maguk akaratából lépnek a pártba s harcolnak a párt céljaiért.

Pete István,

Bölcsészeti Kar alapszervezetének vezetőségi tagja

A diákklub életéről

Ha valaki figyelmesen olvasta a „Szegedi Egyetem” egyes számain, sok cikkel találkozhatott, amely a klubról szólt. Ezek a cikkek rámutattak az előfordult hibákra.

Vessünk egy rövid visszapillantást a klub életére. A klub megnyitása után a létrehozott vezetőségnek komoly nehézségekkel kellett megküzdenie. Nem jártak el rendszeresen a megbeszélésekre s így nem lehetett megvalósítani az ellenőrzést s a programban megállapított műsort. A tapasztalatlan vezetőség munkáját gátolta még az a körülmény is, hogy nem kapott támogatást.

Az Egyetemi Pártbizottság kritikája után megváltoztattuk a vezetőség összetételét s hozzáfogtunk a helyes program megvalósításához. Az újonnan megválasztott vezetőség egész héten inspekción tartott a klubban. Ezáltal lehetővé vált a nem egyetemi hallgatók látogatásának megakadályozása. Azokat a hallgatókat, akik ismételt figyelmeztetés ellenére sem változtattak magatartásukon, a vezetőség eltiltotta a klub látogatásától.

A klub életének megjavításában a másik eszköz a műsoros estek megrendezése. Ehhez nagy segítséget nyújtott a Katonai Tanszék, amely filmvetítésekkel járult hozzá a programhoz. Műsoros estéink a kezdeti nehézségek után, amelyek főleg a szervezés területén mutatkozó hiányosságokból adódtak, mindjobban kiválótták a hallgatók érdeklődését. Jól sikerült a Zeneszakiskola növendékeinek műsoros estje, vagy Winkler László főiskolai tanár előadása Munkácsy Mihály művészetéről.

A klub fejlesztésével kapcsolatban nem mondhatjuk kielégítőnek a jelenlegi helyzetet. Hallgatóink jogosan vetik fel, hogy kevés művész- és tánclemezünk van. Figyelembe kell azonban venni a fokozatosság elvét, azt, hogy a klub részére nem áll rendelkezésre külön költségvetés, mely lehetővé tenné az állandó fejlesztést. A hallgatóknak járó kultúralap egy bizonyos százaléka fordítható erre a célra s ebből bizony nem sok mindent tudunk vásárolni. A Gazdasági Hivatal egyes esetekben nem eléggé körültekintő munkája is gátolja a berendezési tárgyak védelmét. Az asztalok üveglapjait nem tudjuk a törésektől óvni, mert nincs megfelelő szorító, ami lefogná őket.

Szóljunk még egy pár szót a vezetőség jövő évi terveiről. Mindenek előtt a célunk az egyes karok kultúrcsoportjainak a bevonása a műsoros estek rendezésébe, amit ebben az évben is alkalmaztunk néhány esetben. Ennek az elvnek az alapján készítjük el a munkatervet. Megszervezzük a sokat emlegetett képzőművészeti szakkört is, melynek eddigi munkáját a teremhiány gátolta. Fotó-szakkörünket, mely már ebben az évben is működött, kibővíthetjük. A kerthelyiséget, amelyet szintén az utóbbi időben rendeztünk be, tovább építjük.

Természetesen ezeknek a terveknek a megvalósításához a klub vezetősége nem elegendő. Szükséges, hogy a karok kultúrosai, de minden egyetemi és főiskolai hallgató lássa meg azt, hogy az ő segítségével is hozzájárulhat a klub munkájához, helyes szellemének a kialakításához. Ne csak bíráljunk, hanem adjunk közvetlen segítséget is a feltárt hibák kijavításához.

Klubvezetőség.

A trachomáról

Bár a trachoma egyike a világ legrégebben ismert betegségeinek — e fertőző szembajt Egyiptomban az Ebers papyrus már ezelőtt 3500 évvel leírta — és bár egyike a világ legelterjedtebb fertőző betegségeinek, úgy, hogy a „csak” tízezer nyilvántartott magyarországi trachomások száma nem nagy a világ 100 milliónyi trachomásához képest, a trachoma-kérdéssel való foglalkozás ma Magyarországon időszerű. Régebben is történtek hazánkban hősi próbálkozások a trachoma-ellenes küzdelem terén: a világ legelső trachomatorvonyát (1886. é. V. te.) nálunk hozták; de az idő a trachoma felszámolásának lehetőségére csak napjainkban ért meg.

Ennek egyik oka, hogy régebben csak a trachomabetegség egyes tüneteit, a váladékoságot, a kötőhártya csomóit, érdessé tevő túltengéseit, megvastagodását ismerjük és igyekeztünk leküzdeni, mert a tudomány még nem fejlődött odáig, hogy azok okát: a vírusok közé tartozó kórokozót magát megismerhessük. A mai modern virológia a trachoma kórokozójának számos tulajdonságát megismerte; tudjuk, hogy (a psittacosis és a negyedik nemibetegség kórokozójával együtt) a nagyobb vírusok közös csoportjába tartozik, hogy a trachoma kórokozója a kötőhártya hámszéljében jellemző halmazokat (u. n. Halberstädter-Prowazek-féle záradékokat) alkot.

E záradékokat kimutatva mikroszkóppal, a váladék, kaparék kórszöveti képeinek vizsgálatá-

val, de főleg a szem mikroszkópos nagyításban történő (u. n. blomikroszkópos, réseklámpás) vizsgálata a trachoma ma már lényegesen korábban felismerhető, mint régebben. Ez nemcsak a gyógyítás szempontjából fontos, hanem a bajt úgyszólván tünetmentesen terjesztők felismerésének lehetősége, tehát járványtani szempontból is.

Talán a legnagyobb a haladás mégis ezen régebben sokak által gyógyíthatatlannak tekintett betegség gyógyítása terén. Kiderült, hogy a trachoma kórokozója sulfamidérzékeny; helyileg, de főleg általánosan (tablettákban bevett) sulfamidokkal, így pld. a jól oldódó Albueidallal a trachoma néha teljesen meggyógyítható, vagy ha marad is a sulfamid-kúra után valami a tünetekből, ezek lényegesen enyhébb u. n. mechanikus kezeléssel tüntethetők el. A betegség oka ellen ható sulfamidok alkalmazásának kora előtti sokézeres korszakban csak a trachoma tünetei ellen volt fegyverünk: az erőlyes mechanikus kezelés. E mechanikus kezelést (kaparás, dörzsölés) amellett, hogy önmagában lassabban tüntette el a tüneteket, a legundósbab érzéstelenítés mellett sem volt kellemes a betegnek, átmenetileg még váladékosabbá, fertőzőbbé tette a bajt és tülerélys alkalmazása mellett a trachoma még durvább hegekkel gyógyult. — Még nagyobb haladást jelentett a modern antibiotikumok alkalmazása: az aureomycin, de még inkább a tetracyclin szemcsepp és főleg szemkenőcs formájában való

alkalmazása a sulfamidoknál is hatékonyabbnak bizonyult; antibiotikumok helyi és sulfamidok általános alkalmazása mellett még ritkábban és enyhébben alkalmazott mechanikus kezelésekkal is kijövünk. Ilyen gyógykezelés után sokkal ritkábban lesz majd szükség a trachoma késői utókövetkezményeinek (szemhéjbefordulás, szaruhártya hegek) műtéti megoldására.

A régi világban a trachoma ellenes rendelkezések részben a trachomást sújtották: a munkából való kirekesztés, az iskolából való kitiltás, az utazási tilalmak miatt, a nagyon hosszú gyógytartam mellett a trachoma-nyilvántartásba való bekerülés nagy egyéni szerelességnek számított. A trachomások igyekeztek elbújni. A Szovjetunió egészségvédelme azt az elvet valósította meg: a trachomásokkal a trachoma ellen: a trachomaellenes küzdelembe becsatlakoztatva magukat a trachomások; a társadalom, az orvossal, egészség-

ügyi káderekkel és a betegekkel, pedagógusokkal együtt a fészkekbe szervezett hatalmas rendszerrel épített ki a trachoma ellen. Ennek eredményeképpen pl. a Csuvás Autonóm köztársaságban a trachomások száma 80 százalékról 8 százalékra esett. E fészkes rendszer egyben a legjobb eszköz a megelőzés kezében is; a megelőzés egyébként nem a legnehezebb feladat: közé tartozik már manapság, hisz csak a trachomás váladéka fertőz, így baj csak közvetlen érintkezés, vagy közös mosdótlál és törülköző, vagy a közös ágynemű útján terjedhet. — A mi társadalmunk és egészségügyi kormányzatunk is a legideálisabb feltételeket teremtette meg a trachoma-ellenes küzdelem számára.

Rajtunk, egészségügyi dolgozókon a sor, hogy éljünk a tudomány, az új gyógyszerek és szocialista társadalmunk nyújtotta lehetőségekkel.

Kahán Agost

Két év után

Mi tizen, a Pedagógiai Főiskola II. éves biológia-földrajz szakos első csoport tagjai az állattani államvizsga izalmában töltjük ezeket a napokat. Ez a vizsga többet jelent nekünk mint az eddigiek, hiszen ezekben a napokban utoljára ülünk be a padba — befejezzük a főiskolai tanulást. Másfajta iskola, a tanulás más formája vár ránk az elkövetkező években. Hasznosítanunk kell az itt eltöltött éveket, át kell adnunk az itt szerzett tudást — tanítanunk, nevelnünk kell. Az alkalom lehetőséget kínál, sőt talán kötelez is: nézzünk vissza, készítsük el a két év mérlegét, a magunk és az utánunk jövőök számára — s esetleg hasznára is.

A két év előtti első napok emléke a tanszék vezetőjének szavait idézi, amit első találkozásunk alkalmával mondott: „Az a célom, s ez a tanszék minden munkatársának célja — mondotta dr. Megyeri János elvtárs, a tanszék vezetője — hogy jó szakmai tudású, becsületes pedagógusokká neveljük itt

szemléltetést, tehát az anyag jobb elsajátítását segítette a tíz darab, egyenként csaknem két négyzetméter nagyságú színes szemléltető kép, az ú. n. típusállatok anatómiajáról, s a még nagyobb

állatvilágfejlődési törzsfá, a szétszedhető anatómiai ember, az „izomember“, ahogy egymás között hívjuk, valamint a csontvázaik. A folyosón és a tanszék szobáiban tíz akvárium van, ötletes vízszűrő, melegítő és oxigénadusító berendezéssel. Bennük ritka halak, még Elő-India és a Közelkelet folyóiból, vízeiből is; nem egy példány párja csak a budapesti állatkertben található. Az akváriumokon sorban a „lakók“ szemléltető képe, életfelvetélek, szokásaik, otthonuk és egyéb sajátosságaik rövid leírása. Kiegészítésként mintegy gyakorlati útmutatóként a majdani tanárok számára: a folyosón tanulmányi anyag van a Szeged melletti Fehérvő madárvilágából. Ezeknek a tanulási feltételeknek

Allamvizsga állattanból. Dr. Megyeri János tanszékvezető főiskolai tanár vizsgáztatja Szipola Tibor hallgatót.

(Liebmann Béja felvétele. Fény. Szó.)

magukat, alakban van képesség arra, hogy először a tanulást, azután pedig a tanári feladatokban helytálljanak.”

Hogy ezt a célt sikerült-e elérni, azt jórésztben még

a következő évek mérlik le.

De bizonyos eredmények már mögöttünk vannak, ezek és elérésük módszere máris lemérhető.

A tanszék jóindulatának, segítőkészségének szerves kiegészítője volt a tanszék kitűnő felszerelése. Ugy hallottuk, nincs még egy ilyen korszerűen felszerelt főiskolai állattani tanszék az országban. A laboratóriumban 14 mikroszkópunk van, egy-egy tanulmányi csoport gyakorlati munkájánál minden hallgatónak jut. Mikrovetítőkészüléke is van a tanszéknek, amely lehetővé tette a preparátumok nagyított szemléltetését, az együttes tanulást. Jó kétszáz darab mikroszkópi-preparátum van, köztük igen szép idegkészítmények. A boncolásához mintegy 20 boncfelszerelésből is jut minden hallgatónak gyakorlatok alkalmával, feltételként a nyugodt, önálló munkához.

A tanszék könyvtárában megtalálható a szükséges szak- és tudományos munkák 3000 kötete. Az állatrendszertani múzeumban több mint hatszáz állatpreparátum, több ezer rovarpreparátum és kétszázal több szemléltető kép szolgálta ismereteink gazdagodását. A

a tanulócsoporthoz közössége adott számunkra keretet. Anélkül, hogy a csoport bármelyik tagját akadályoztuk volna abban, hogy egyénileg alaposan elmélyedjen az anyag tanulmányozásában, egymást is segítettük. A legjobb jegyzetek a vizsga előtt körbejártak, s a gyengébbekkel egy-egy kitűnő hallgató vette át az anyagot.

A csoport legjobbjai: Kiss Imre, aki kiemelkedően szép eredményt ért el, Pálmai József és a csoport vezetője, Szipola Tibor, változatlanul tartották a két év alatt tanulmányi színvonalukat. Imre Erzi osztályzatának középértéke egy egész joggal javult. Alapos felkészülésért ő és Gáspár Mihály dícséretet kapott Megyeri elvtársától a mostani államvizsga után.

Ugy értem, hogy a szigorú, de igazságos osztályzatok a reális tudásalapot tükrözik. Tízünk közül nyarészint elégedetten, az eredményesen végzett munka tudatában lépünk ki a főiskola kapuján. Méltán bízunk abban, hogy az elkövetkező évek — mint minden lelkiismeretes munkában eltöltött idő — sem maradnak számunkra eredménytelenek.

Célunk, hogy a két év előtti útmutatóst gyakorlati munkánkban megvalósítsuk, s a jövőzzel munka legyen közsőnet azok számára, akik mindent elkövettek, hogy belőlünk becseletes, jó szakembereket neveljenek. Fejér Róza

BOLDOGSÁG

Hajnaltól kelni, mint a villamos. Berekbe futni, s beléfrödni harmatos füvekbe. Törölni arcod rózsaszín szírom tőrőlközöbe. Sétálni vadvirágokból finom terített szőve. Szürcsölni friss, meleg, habos tejlet fejből. Kapálni naplementig négy helyett. Esőtől megfújult kerti földbe karfiol-s virág palántát dugdosni, s este meglocsolni jól. Nyers-rőzse lángnál szalonánál sütni nyári éjjeken... Vagy égig dobálni téglát s lécet — mezitelen derékig, — vakolni óriási ház falát a nap tüzeiben... Vagy írni, tépelődvé, éjtszakát virrasztva ébren, keresni új és csengő rímeket, tizedszer is újrakezdeni, s elégedett sziveddel együtt pihenni meg, ha végre kész. És álmaidban tovább vakolni épülő, mesés palotát. — Csillan a malter tükré... Soh'se lenni rest... Nevetni... Fgy lányra várni hogy ha jó az est. Szeretni... Elmondani a legszebb versedet az embereknek, és tudni, hogy mindenki úgy szeret... — Nagyon szeretnek!

Petrovác István